T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 918
KARAR NO : 2016 / 5
KARAR TR : 25.01.2016

ÖZET: 1479 sayılı Kanun'a tabi olarak çalışmakta iken vefat eden sigortalının mirasçılarına bağlanan ölüm aylığına, murisin 14.05.2007- 29.03.2009 tarihleri arasında Niğde Belediye Başkanıolarak görev yapması nedeniyle makam tazminatının eklenmesi isteminin reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerekti̇ği hk.

K A R A R

Davacı : N.Z.
Vekili : Av.M.A.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. M.M.G. (Adli Yargıda)

O L A Y : Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; davacının eşi M.Z.'in 13.07.2012 tarihinde vefat ettiğini, davacıya ölüm aylığı bağlandığını, M.Z.'in 14.05.2007-29.03.2009 tarihleri arasında Niğde Belediye Başkanlığı yaptığını, ölüm aylığına makam tazminatının da eklenmesi gerektiği yolundaki başvurusunun Sosyal Güvenlik Kurumu Niğde İl Müdürlüğünün 13.03.2013 günlü yazısıyla murisin 2 yıl süreyle Belediye Başkanlığı yapmadığı ve vefatı tarihinde belediye başkanlık görevinde olmadığı nedeniyle reddedildiğini, davacının murisinin Niğde Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kooperatif Başkanlığını sürdürmekte iken vefat ettiğini, 5434 sayılı Yasanın Ek 68. maddesi uyarınca dul ve yetim aylığında 2 yıl görev şartının aranmadığını belirterek davacıya ölüm aylığını hak ettiği tarihten itibaren aylığa makam tazminatının eklenip hak ediş tarihinden itibaren biriken makam tazminatlarının da davalıdan tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

AKSARAY İDARE MAHKEMESİ:17.05.2013 gün ve E:2013/529 K:2013/430 sayılı kararında; "…2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun dilekçeler üzerine yapılacak ilk inceleme esaslarını düzenleyen 14 üncü maddesinin (3/a) bendinde, dava dilekçelerinin görev ve yetki yönünden inceleneceği, 15 inci maddesinin (1/a) bendinde ise, (3/a) bendine göre adli ve askeri yargının görevli olduğu konularda açılan davaların reddine karar verileceği hükme bağlanmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümlerini düzenleyen geçici 4 üncü maddesinin onbirinci fıkrasında, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olup, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesine göre makam tazminatı ve buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenenler hariç olmak üzere, sosyal güvenlik kanunlarına göre emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta olanlardan; 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olanlara, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren, bu kişilerden bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olmayanlara ise bu şartları haiz oldukları tarihten itibaren 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesinde belirtilen şartlar da dikkate alınarak, emsali belediye başkanının almakta olduğu makam tazminatı ve buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı tutarının, almakta oldukları emeklilik veya yaşlılık aylıklarına ilâve edilmek suretiyle ödeneceği, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olup, bu Kanuna göre sigortalı iken yaşlılık aylığı bağlananlardan; 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olanlara bu Kanunun geçici 2 nci ve geçici 4 üncü maddeleri hükümleri de dikkate alınarak bu fıkrada belirtilen şartlar dahilinde söz konusu tazminatların aylıklarına ilâve edilmek suretiyle ödeneceği, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olanlardan ölenlerin bu Kanunun 32 nci maddesinde belirtilen şartlara sahip olmaları halinde, 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesinde belirtilen şartlar da dikkate alınarak, hak sahiplerine bu Kanunun 34 üncü, geçici 1 inci, geçici 2 nci ve geçici 4 üncü maddeleri hükümlerine göre söz konusu tazminatların bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ölenler için bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra ölenler için ise ölüm tarihinden itibaren ölüm aylıklarına eklenmek suretiyle ödeneceği, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olanlardan; malûllük aylığı almakta olanlar ile malûllük aylığına hak kazanacakların 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesinde belirtilen aylık bağlamaya ilişkin şartlar dikkate alınmaksızın yukarıda belirtilen tazminat haklarından yararlandırılacağı, bu fıkraya göre tazminat tutarları ödendikçe Hâzineden tahsil edileceği belirtilmiş, aynı Kanunun "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 101 inci maddesinde ise, bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş

mahkemelerinde görüleceği kural altına alınmıştır.

Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden; davacının eşinin 14/05/2007 - 29/03/2009 tarihleri arasında Niğde Belediye Başkanlığı görevini yaptığı, 13/07/2012 tarihinde vefat etmesi üzerine davacıya ölüm aylığı bağlandığı, davacının, eşinin belediye başkanı olarak görev yapmasından ötürü ölüm aylığına makam tazminatı eklenmesi istemiyle idareye başvurduğu, bahse konu başvurunun Niğde Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü'nün 13/03/2013 tarih ve 935101 sayılı işlemiyle reddedilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı görülmekle, uyuşmazlığın davacının vefat eden eşi nedeniyle kendisine bağlanan ölüm aylığına makam tazminatı eklenip eklenmeyeceğinin tespitine yönelik olduğu, bu hususun çözümünün ise yukarıda değinilen mevzuat uyarınca İş Mahkemelerinin görev alanı içinde bulunduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır…" şeklindeki gerekçe ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15 inci maddesinin (1/a) bendi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve verilen karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

NİĞDE 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ (İŞ MAHKEMESİ SIFATIYLA) : 23.12.2014 gün ve E:2013/794 K:2014/808 sayılı kararı ile davanın kabulüne karar vermiş ve verilen karar davalı vekilince temyiz edilmiştir.

YARGITAY 21. HUKUK DAİRESİ:08.06.2015 gün ve E:2015/9777 K:2015/13137 sayılı kararında; "… 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe girmiş olup Yasa'nın 101.maddesine göre bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür.

5510 sayılı Yasa'nın "5434 sayılı Kanuna İlişkin Geçiş Hükümleri" başlıklı Geçici 4.maddesinin 4.fikrasına göre "Bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendi kapsamına alınanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır."

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "...bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla iptal isteminin reddine karar vermiştir. Anayasa'nın 153/son maddesine göre Anayasa Mahkemesi kararları Resmi Gazetede yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar. Anayasa Mahkemesi kararları ile ilgili doktrindeki ağırlıklı görüş; Anayasa Mahkemesi kararlarının gerekçesinin de bağlayıcı olduğu yönündedir.

17.4.2008 günlü 5754 sayılı "Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile Anayasa Mahkemesi'nin 15.12.2006 günlü, E.2006/111, K.2006/112 sayılı iptal kararı doğrultusunda 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanun'a eklenen Geçici 1 inci ve Geçici 4 üncü maddelerle 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bu Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tâbi olacaklar ve bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanun'un 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tâbi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır.

5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edeceğinden bunlara ilişkin ihtilaflarda idari yargının görevli olmaya devam edecektir.

Öte yandan Uyuşmazlık Mahkemesinin 4.9.2012 tarihli 2012/64-83 Esas ve Karar sayılı kararında 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, emekli kamu personeli olan davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği, 5510 sayılı bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli vargı verinde çözümleneceği sonucuna varılmıştır.

Somut olayda uyuşmazlığın, davacının 13/07/2012 tarihinde vefat eden müteveffa eşinden dolayı ölüm aylığı bağlandığı, yaşlılık aylığının bağlanması tarihinden itibaren 5434 sayılı Kanun kapsamında davacıya bağlanan yaşlılık aylığına 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun Ek 68.maddelerine göre makam tazminatının da eklenerek yeniden

tespiti, ikramiye ve yaşlılık aylığı farkının yasal faiziyle birlikte tahsili istemine ilişkin olduğu, davacının 14/05/2007 ila 29/03/2009 tarihleri arasında 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu kapsamında iştirakçi olduğu ve yaşlılık aylığının 5434 sayılı Yasa'ya göre bağlandığı anlaşılmakla uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görev alanına girdiği gözetilerek 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre dava şartı olan "yargı yolunun caiz olmaması" nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken işin esasına girilerek yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalı Kurum vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır…" şeklindeki gerekçe ile hükmün bozulmasına karar vermiştir.

NİĞDE 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:16.09.2015 gün ve E:2015/614 K:2015/785 sayılı kararı ile, bozma ilamına uyarak dava şartı olan yargı yolunun caiz olması nedeniyle davanın görevsizlik nedeni ile usulden reddine karar vermiş ve verilen karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili idari ve adli yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu ileri sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 25.01.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; Adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmediği; ancak söz konusu dosyanın Mahkememizin istemi üzerine UYAP sistemi üzerinden açılmasının sağlandığı ve ilgili bilgi ve belgelerin bu şekilde tamamlandığı anlaşılmakla usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı görüldüğünden görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Abdullah ER'in davada adli yargı, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Niğde Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kooperatif Başkanlığını sürdürmekte iken 13.07.2012 tarihinde vefat eden M.Z.'in mirasçılarına bağlanan ölüm aylığına murisin 14.05.2007- 29.03.2009 tarihleri arasında Niğde Belediye Başkanı olarak görev yapması nedeniyle makam tazminatının eklenmesi isteminin reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Dosyalar kapsamında yapılan incelemede; 1965 doğumlu olan M.Z.'in 1987 tarihinden itibaren Bağkur sigortalısı olarak primlerini yatırdığı, Niğde Belediye Meclis Üyesi olarak görev yapmakta iken, 14.05.2007 tarihinde yapılan Belediye Meclis toplantısı sonucunda boşalan Niğde Belediye Başkanlığı'na atandığı ve bu görevini 29.03.2009 tarihine kadar sündürdüğü; ancak belediye başkanı olduğu dönem içerisinde müracaatı bulunmadığı için başkanlık görevi nedeniyle Emekli Sandığı ile ilişiğinin kurulmadığı, 13.07.2012 tarihinde vefat ettiğinde Niğde Esnaf ve Sanatkarlar Kooperatif Başkanı olduğu, vefatının ardından mirasçılarına evvelce mevcut Bağ-Kur sigortalılığı esas alınarak ölüm aylığı bağlandığı, Mahkememizce Niğde Belediye Başkanlığına yazılan yazıya verilen cevaptanda evvelce müteveffanın 5434 sayılı Kanuna tabi bir hizmetinin bulunmadığı davacının 15.01.2013 tarihli dilekçe ile SGK Niğde Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne yaptığı başvuruda; bağlanan aylığa makam tazminatının ilave edilmesini talep ettiği; Sosyal Güvenlik Kurumun 13.03.2013 gün ve 935101 sayı ile verdiği cevabında "…Kurumumuzca Belediye Başkanlarına makam tazminatı ödenebilmesi için, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak bu görevi en az iki yıl sürdürmeleri gerekmektedir…"denilmek suretiyle davacının talebinin reddine karar verilmesi üzerine söz konusu işlemin iptali için dava açıldığı anlaşılmıştır.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun (5510 sayılı Kanunun 106. maddesi ile mülga edilen) Ek 68.maddesinde; "(Değişik madde: 24/11/1994 - 4049/7 md.)

(Değişik fikra: 23/02/1995 - KHK - 547/13 md.) Makam tazminatı ile Yüksek Hakimlik ve temsil veya görev tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde bulunanlardan, 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre istihdam edilenlere, Başbakanlıkta da makam tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde en az 6 ay çalışmış olmaları kaydıyla bu tazminatlardan yüksek olanı esas alınarak ödeme yapılır. (Ek cümle: 04/07/2001 - 631 S.KHK/1. md.) Makam veya yüksek hakimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde toplam en az iki yıl bulunmadan veya bu görevlerde hiç bulunmadan emekliye ayrılanlara ise, en az altı ay süreyle bulundukları en üst görevleri için belirlenen görev tazminatı veya hizmet yılları itibarıyla belirlenen görev tazminatından yüksek olanı ödenir. Bu halde de iki yıllık süreyi doldurma şartı aranır. (Ek cümle: 12/02/2000 - 4505/3 md.) Ancak bu tazminatların ölenlerin dul ve yetimlerine ödenmesinde iki yıl görev şartı aranmaz.

(…)

(Ek fikra:07/12/2004 - 5272 S.K./86.mad) Sandıkça emekli aylığı bağlanan büyükşehir belediye başkanlarına 7000, il belediye başkanlarına 6000, ilçe belediye başkanlarına 3000, diğer belediye başkanlarına 1500 gösterge rakamı üzerinden, bu Maddede belirtilen usul ve esaslar dahilinde makam tazminatı, buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenir. Bu tazminatlar ilgililere ödendikçe iki ay içinde faturası karşılığında Hazineden tahsil olunur. Birinci fikrada öngörülen iki yıllık sürenin hesabında iştirâkçi olup olmadıklarına bakılmaksızın belediye başkanı olarak geçen sürelerin tamamı dikkate alınır.

(Ek fikra: (12/02/2000 - 4505/3 md.) Temsil ve görev tazminatları; yönetim ve denetim kurulu üyelikleri dahil olmak üzere kamu kesiminde her ne suretle olursa olsun aylık veya ücret alıp almadıklarına bakılmaksızın görev

alanlara bu durumları devam ettiği sürece ödenmez. Tazminattan yararlanırken, yararlanma şartlarını kaybedenler en geç bir ay içinde durumu Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne bildirirler. Bu durumun ortaya çıktığı tarihi takip eden aybaşından itibaren tazminat ödenmesine son verilir. Zamanında bildirimde bulunmayanlara ödenen tazminat kanuni faizi ile birlikte geri alınır.(...)

Bu tazminatlar, ölenlerin 5434 sayılı Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen aylığa müstehak dul ve yetimlerine 68 inci maddesindeki oranlar üzerinden ödenir.

Bu ödemeler, T.C. Emekli Sandığınca ödenmesini müteakip iki ay içinde Genel Bütçeye giren kurumlardan ayrılanlar için Hazineden, diğerleri için son kurumlarından faturası karşılığında tahsil edilir.(...) denilmiş; 1.1.2007 tarihinde; maddenin "Bu tazminatlar, ölenlerin 5434 sayılı Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen aylığa müstehak dul ve yetimlerine 68 inci maddesindeki oranlar üzerinden hesaplanır." şeklindeki beşinci fıkra metni ile "Bu ödemeler, T.C. Emekli Sandığınca ödenmesini müteakip iki ay içinde Genel Bütçeye giren kurumlardan ayrılanlar için Hazineden, diğerleri için son kurumlarından faturası karşılığında tahsil edilir." şeklindeki son fıkra metni yürürlükten kaldırılmıştır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri" başlıklı Geçici 4. maddesinin birinci fıkrasında; "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanuna göre; aylık, tazminat, harp malûllüğü zammı, diğer ödemeler ve yardımlar ile 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre ek ödeme verilmekte olanlara, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanunda kendileri için belirtilmiş olan şartları haiz oldukları müddetçe bunların ödenmesine devam olunur. Ancak, 5 ilâ 10 yıl arasında fiili hizmet süresi olan iştirakçilerden dolayı dul ve yetim aylığı almakta olanların, aylık ve diğer ödemeleri, bu Kanunun 32 nci, 34 üncü ve 37 nci maddelerindeki şartları haiz oldukları müddetçe devam edilir." hükmüne, aynı maddenin beşinci fıkrasında ise; " Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır. (Ek cümle: 16/06/2010-5797 S.K./10. md.) Ancak, Polis Akademisinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin yetim aylıkları bu öğrenimleri süresince kesilmeksizin ödenmeye devam edilir." hükmüne yer verilmiştir.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir… Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…" Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce

olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Uyuşmazlık, davacının murisinin 5510 sayılı Yasa yürürlüğe girmeden önce, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanun'a göre çalışmakta iken belediye başkanı olarak görev yapması nedeniyle ölüm aylığına makam ve görev tazminatı eklenmesi talebinin 5434 sayılı Kanun'un Mülga Ek 68. Maddesinde belirtilen şartları taşımadığından bahisle reddine ilişkin 13.03.2013 gün ve 935101 sayılı işlemin iptali istemine ilişkindir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve Anayasa Mahkemesi kararları birlikte değerlendirildiğinde, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanun'atabi olarak çalışmakta iken ölüm nedeniyle mirasçılarına ölüm aylığı bağlandıktan sonra, evvelce Belediye Başkanı olarak görev yapması nedeniyle mirasçılara bağlanan ölüm aylığına makam ve görev tazminatı eklenmesi yolundaki davacının talebinin, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra yapılması ve davacının murisinin 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi iştirakçiliği ya da emekliliğinin söz konusu olmaması karşısında; 5510 sayılı Kanunun 101 inci maddesinin açık hükmü gözetilerek, uyuşmazlığın adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli oluğundan, bu nedenle Niğde 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin (İş Mahkemesi Sıfatıyla) 16.09.2015 gün ve E:2015/614 K:2015/785 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

-
-
-

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Niğde 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin (İş Mahkemesi Sıfatıyla) 16.09.2015 gün ve E:2015/614 K:2015/785 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 25.01.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN